

Оцењивање и контрола

ВОЈНО ДЕЛО 6/1998.

Генерал-потпуковник *Душан Пекић*

... Оцењивање и контрола успеха и стања јединица и установа у оружаним снагама представљају веома важну и одговорну функцију руковођења. Вредновати нечији рад, учинак, успех, обуку, борбену готовост и слично, значи објективно и квалификовано судити о томе. То значи објективно и квалификовано снимање и констатовање стања у јединици (роду, служби) или знања појединаца.

Оцењивање појединаца (старешина) такође има велики значај. Оцене су официјелно мишљење о стручној квалификацији и другим квалитетима, те повлаче законске последице, одређујући положај, радно место, напредовање и развојне могућности појединаца. Објективност оцењивања и правилно решавање других кадровских питања може имати одлучујући утицај на морално-политичко стање и односе у оружаним снагама.

Све то намеће императивну потребу да за оцењивање свих делатности у Армији постоји научно изграђен систем који ће почивати на објективним показатељима (нормама, мерилима), који ће потпуно искључити субјективни утицај код оцењивања.

Досадашња истраживања су показала да у акту оцењивања суделује читав низ неуједначених или променљивих психичких чинилаца, као: карактер, стручност и лични став оцењивача према систему оцењивања, личности и учинку који се оцењује и слично. Због тога се догађало да смо врло често за исте резултате (учинак, стање) имали веома различите оцене, или за различите резултате исте оцене.

Исто тако, докимолошка испитивања су утврдила произвољност и непостојање критерија када оцењивач изриче свој суд без објективних мерила. Зато се докимолошка наука и залаже за увођење објективних мерила и критерија у оцењивању било које делатности (учинка, резултата, стања и др.) Она посебно истиче да ничија судбина не сме зависити од произвољности, површности, субјективизма и формализма оцењивача.

Шта значи искључити произвољност и субјективизам у оцењивању? То подразумева постојање објективне норме, стандарда, теста и слично, чије испуњење доноси позитивну оцену без обзира на став и вољу оцењивача. Важно је овде и то да ту норму (тест, стандард) није стварао оцењивач за конкретан случај, за оцену једне особе (јединице, службе), већ да је она израђена раније од одређеног научног колегија (команде, установе) за све особе (јединице, службе) од којих се захтева одређени степен знања или ефикасности. Те норме (стандарди) морају бити познати онима који ће се оцењивати...